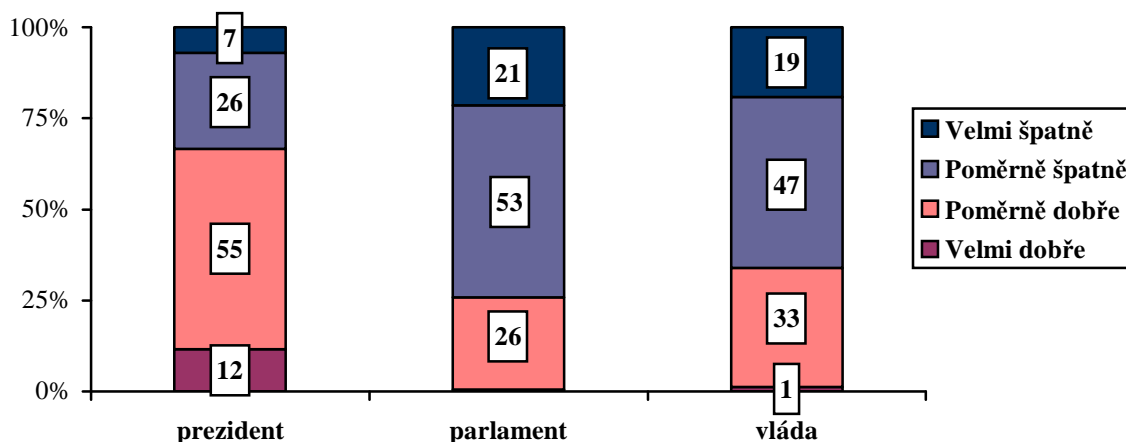

V HODNOCENÍ PRÁCE PREZIDENTA, PARLAMENTU I VLÁDY DOŠLO K MÍRNÉMU ZHORŠENÍ. NARŮST SPOKOJENOSTI S POLITICKOU SITUACÍ SE ZASTAVIL.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 9. září 2005. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázku odpovídal rozsáhlý soubor 1669 respondentů.

Česká veřejnost hodnotí práci nejvyšších českých ústavních institucí tradičně velmi rozdílně. Nejhůře bývá hodnocen parlament, o něco lépe vláda a výrazně lépe prezident. Tomu odpovídají i údaje z posledního šetření. Zatímco prezident republiky pracoval v posledním měsíci dobře podle dvou třetin občanů, práci vlády hodnotí dobře zhruba třetina lidí a činnost parlamentu čtvrtina obyvatel.

Jak pracovali v posledním měsíci prezident, parlament a vláda

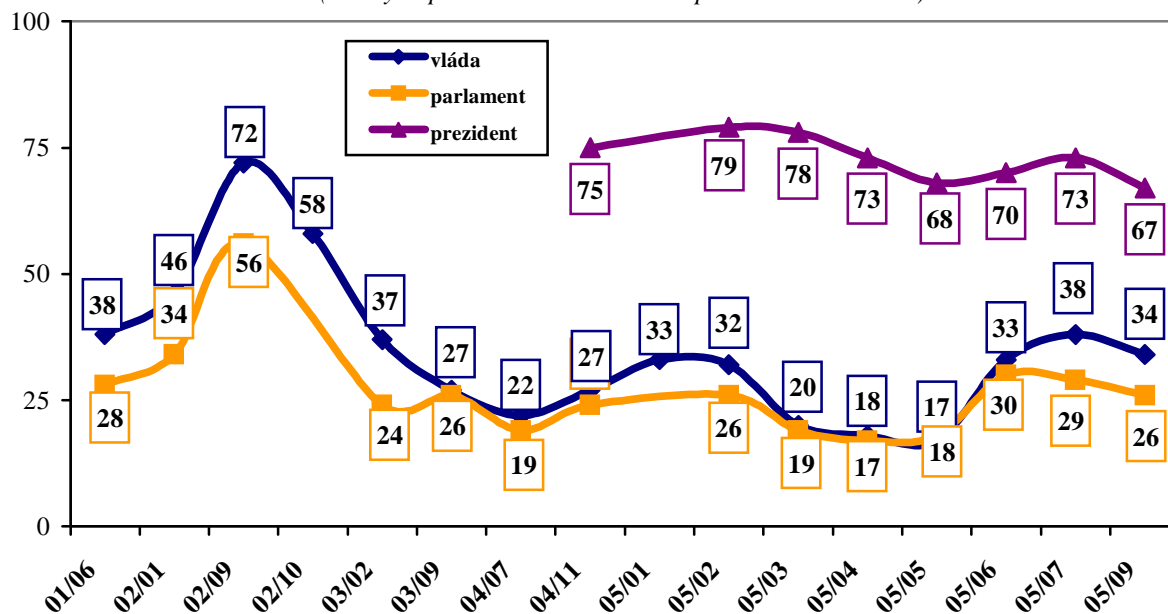
Pramen: STEM, Trendy 9/2005, 1669 respondentů

Pohled na vývoj hodnocení práce vlády a parlamentu ukazuje, že názory na obě instituce jsou v posledních dvou letech dosti podobné. Z dlouhodobého hlediska se naznačuje, že hodnocení činnosti parlamentu v podstatě kopíruje hodnocení práce vlády, i když jeví slabší tendenci k výkyvům směrem nahoru. Obě instituce byly v posledních pěti letech nejlépe hodnoceny v září 2002, tedy brzy po volbách do sněmovny a sestavení Špidlovy vlády, krátce po katastrofálních povodních. Poté, co jejich příznivé hodnocení klesalo a před rokem propadlo ke zhruba dvaceti procentům, znamenal loňský podzim přechodný obrát k lepšímu. Následná vládní krize však opět přivedla příznivá hodnocení dokonce pod úroveň srovnatelnou s létem 2004. Červnová a červencová data ukázala, že lidé v polovině roku pocítili obrát k lepšímu, ale koncem léta se tento příznivý trend zastavil. Hodnocení práce prezidenta V. Klause je sice dlouhodobě nejstabilnější, přesto lze vnímat v přístupu veřejnosti letos mírně kritičtější tón než v loňském roce.

Podrobnější obrázek o vývoji hodnocení podává graf na následující stránce.

Vývoj příznivého hodnocení práce prezidenta, vlády a parlamentu v posledním měsíci

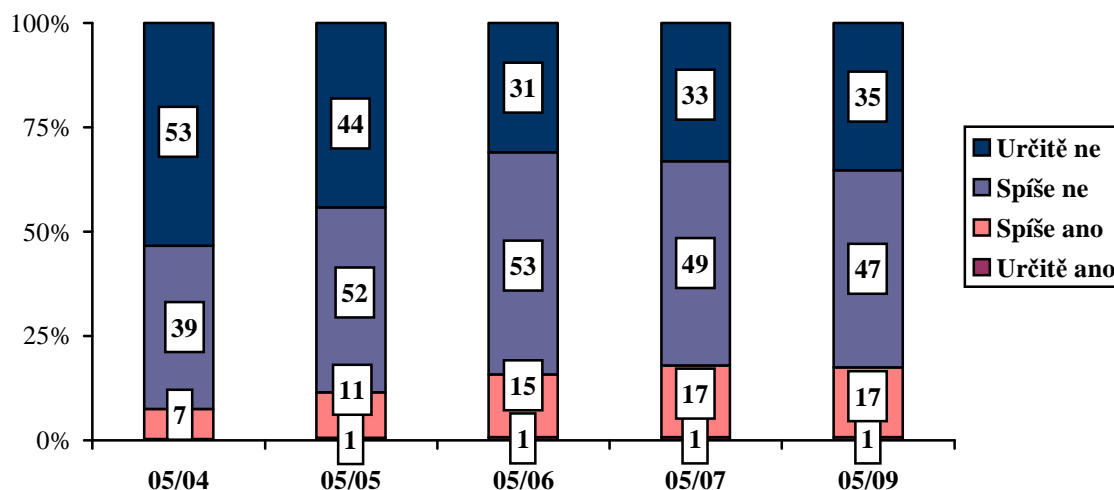
(součty odpovědí "velmi dobře" a "poměrně dobře" v %)

Pramen: STEM, Trendy 6/2001 – 9/2005

Nepříliš dobré hodnocení práce vlády i parlamentu je doprovázeno poměrně vysokou nespokojeností občanů se současnou politickou situací. Na otázku, zda je se současnou situací osobně spokojeno, udává už řadu měsíců jen necelé procento lidí odpověď „Určitě ano“, a pouze 17 % nyní odpovídá „Spíše ano“. Drtivá většina vyjadřuje nespokojenost. Od června je ale podíl lidí, kteří jsou výrazně nespokojeni, podstatně nižší než v jarních měsících.

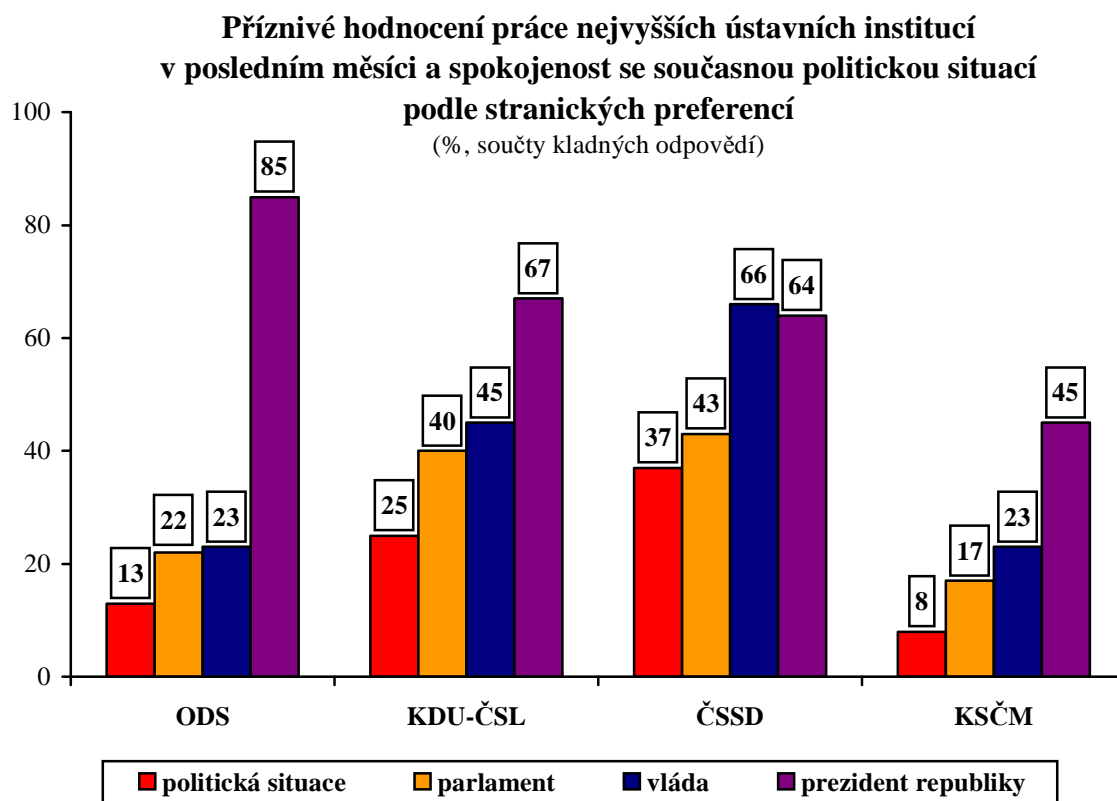
Vývoj spokojenosti s politickou situací

Pramen: STEM, Trendy 4-9/2005,

Na hodnocení práce nejvyšších ústavních institucí nemá příliš velký vliv pohlaví, věk ani vzdělání respondenta. Opakovaně se promítá jen závislost na stupni školního vzdělání do hodnocení činnosti prezidenta republiky (čím má člověk vyšší vzdělání, tím spíše posuzuje prezidentovu práci příznivě). Poněkud lépe hodnotí práci hlavy státu také ženy.

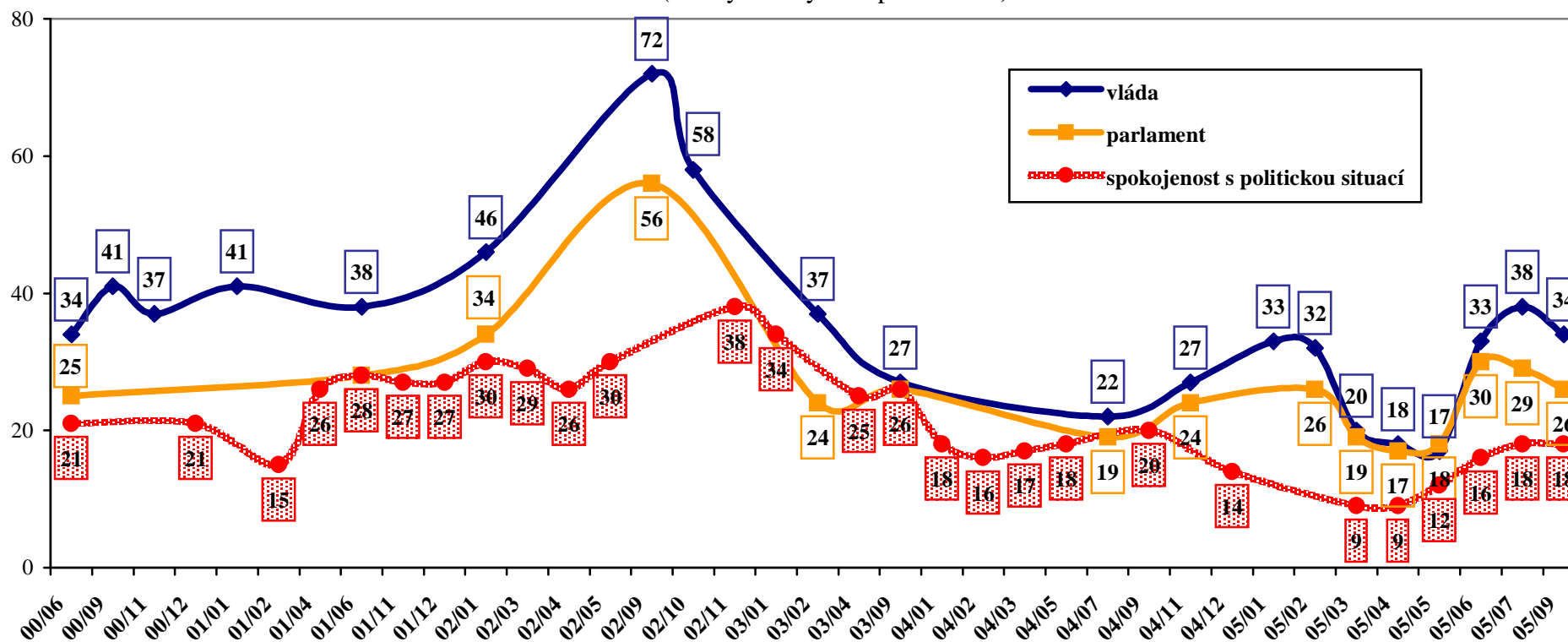
Výrazná je však souvislost hodnocení a stranických preferencí. Nepřekvapí, že nejpříznivější hodnocení má současná hlava státu mezi příznivci ODS (85 %) a vláda u příznivců ČSSD (66 %). Příznivá hodnocení jsou v případě posuzování vlády i parlamentu častější u sympatizantů stran vládní koalice. Obecně jsou nejméně spokojeni přívrženci KSČM, i když i mezi nimiž téměř polovina pozitivně hodnotí práci prezidenta. Naopak s politickou situací je spokojeno jen 8 % sympatizantů této strany a také jen 13 % příznivců ODS. V porovnání s posledním hodnocením v červenci 2005 došlo v případě prezidenta nyní k mírnému zhoršení hodnocení napříč celým politickým spektrem, zatímco pokud jde o vládu a parlament, kritičtější než v létě jsou v současné době pouze příznivci opozice.

Pramen: STEM, Trendy 9/2005, 1669 respondentů

Dlouholetá srovnání toho, jak lidé hodnotí práci vlády a parlamentu a jak jsou spokojeni s politickou situací, ukazuje následující graf. S určitým zjednodušením lze říci, že vláda i parlament měly značný kredit v letech 2000-2002, zvláště po nástupu premiéra Špidly. Náznak důvěry ve vládu S. Grosse se objevil znovu na konci loňského roku a poměrně rychle jej vystřídalo rozčarování. Data z posledních tří výzkumů naznačují, že možnost znovuoobnovení důvěry v koaliční vládu i u sympatizantů opozičních stran, která se otevřela v polovině letošního roku, se pravděpodobně během léta nepodařilo naplnit.

Vývoj příznivého hodnocení práce vlády a parlamentu v posledním měsíci
v porovnání se spokojeností s politickou situací
(součty kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 6/2000 – 9/2005